

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 12/10/2021 16:03
Sayı: E-120.07-
0894390
II III III III III III III III

7/47281 GK 182

Sayı :E-75833232-610-2956741
Konu :Soru Önergeleri

GÜNLÜDÜR
12/10/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 25.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-832327 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet AKIN tarafından tevcih edilen 7/47281 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:70092BBD-9032-4973-9085-FF6C7F3D00E7

Belge Doğrulama Adresi:<https://e-belge.sanayi.gov.tr/>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :2015426

Bilgi için: Ayşe Neslihan GÜNDÜZ Uzman

Faks:2016103

e-posta:neslihan.gunduz@sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET AKIN'IN

7/47281 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

İzmir ili Aliğa ilçesinde bulunan Türkiye'nin, Ortadoğu'nun ve Avrupa'nın en büyük, dünyanın 3.büyük petrokimya tesisi olan ve maliyeti 6,3 milyar doları bulan ve pik noktasında 19500 işçinin aynı anda çalıştığı petrokimya tesisidir. Tüm saha sorumluluğu, işin yapım aşamasından teslimine kadar standart ve prosedürlere göre tüm kayıtları tutan ve bunları uygulayan TSGİ Ana Yüklenicisidir. Çok uluslu şirketler yapılan işin gereği kalite standartları, mevzuat ve yönetmelikler gereği zamanında etkin denetim yapılabilmesi için Şeffaflık ve bağımsız denetim kayıt altına alma sorumluluğu nezdinde;

Soru 1- Türkiye'de çalışan yabancı şirketlerin konsorsiyumların denetimini hangi kurum/kurumlar yapar?

Soru 2- Ana yüklenici TSGİ uluslararası endüstriyel tesis yapım işleri kuralları çerçevesinde belirlenecek olan yüklenicilerin ve alt yüklenicilerin ön yeterlilik kriterleri başlığında; ön seçim kriterleri, müzakere kriterleri, son seçim kriterleri çerçevesinde gerekli denetimleri yapmış mıdır? Devlet kurumları tarafından proje sürerken, devamında ve sonunda bu denetimler yapılmış mıdır?

Soru 3- Türkiye'de iş alan konsorsiyumların ve yabancı ana yüklenicilerinin mali beyannameleri, proje esasları ve uygulamaları, kalite standartları ve uygulamaları, İSG denetim ve uygulamaları, kar marjları, Vergi, SGK, Maliye, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hangi kriterlere göre denetleniyor? Denetliyor ise raporları yayımlanıyor mu?

Soru 4- Ana Yüklenici TSGİ konsorsiyumu tarafından Yüklenici ve Alt yüklenici seçimi yapılırken ön yeterlilik adına yaptığı sözleşmelerin ifası ile görev ve sorumluluklarına ilişkin genel ve benzer proje tecrübeleri, geçmiş projelerdeki performans düzeyi, İSG performansı gibi tüm denetim raporlarının kontrolü bakanlık tarafından yapılır mı? Bu kontrollerin sonuçlarının raporlanması yapılır mı? Bu dokümanlar devlet kurumları tarafından kayıt altına alınır mı?

Soru 5- Hiç ön yeterliliği olmadan, bir hafta içinde şirket kurarak ahbap çavuş ilişkisi ile Ana Yüklenici konsorsiyumu TSGİ'den milyon dolarlık iş sözleşmeleri yapılmış mıdır? Yapılmış ise bu şirketler hangileridir?

Soru 6- Türkiye'nin en büyük petrokimya tesisi projesi ve özel sektörün tek seferde yaptığı en büyük yatırım projesi yapılırken, yüklenici ve alt yüklenici şirketlerin yabancı şirketlerden iş alması aşamasında, standartlar gereği yeterlilik ve yetkinlikleri ile buna dair yapılan tüm işlemler nelerdir?

Soru 7- Türkiye'de büyüklük kompleksi ile çok uluslu şirketlerce kurulan konsorsiyum olan ana yüklenici ve yükleniciler yerel ve üst derece mahkemelere sunulan kayıtlarda belgeleri ve sözleşmeleri eksik verme, belge karartma, belge değiştirme vb. usulsüz işlemler yapmış mıdır? Buna ilişkin denetim ve inceleme yapılmış mıdır?

Soru 8- Türkiye'de iş yapan yabancı şirketlerin sözleşme, hak ediş, fatura, ödeme, yaptığı işçilik-adam saati oranına ilişkin kayıtlar, raporlar incelenmiş midir? Bu yapılan yatırımda adam saati-diğer birim fiyatlar incelendiğinde usulsüzlük var mıdır? Yükleniciler tarafından Adam saatlerinin kontrolü yapıldığında alt yükleniciden haksız olarak kesinti yapıp, diğer taraftan ana yükleniciden misli ile talep edilip hak ediş, fatura ile ödeme alınmış mıdır? Bu konuda soruşturma var mıdır?

Soru 9- Mahkeme kayıtlarına kadar karartma yapabilen Ana yüklenici ve Yükleniciler mali konularda(adam saatleri, metrajlar, hak edişlerin faturalandırılması, SGK ödemeleri v.s.) eksik bildirimde bulunarak devleti haksız zarara uğratmış mıdır? Yerel yöneticiler ile şirket ve işçi getirtilerek, adam saati rantı oluşturulmuş ve komisyon ile iş yapar hale getirilmiş midir?

Soru 10- Dövizle iş yapan şirketlerin, döviz artışı olduğunda, Türk Lirası ile yaptığı ödemelerden ve Türk Lirası ile işçilik hizmetinden kaynaklanan kar marjı VUK açısından incelenmiş midir?

Soru 11- Ana Yüklenici TSGİ ile sözleşme yapan yüklenici İLK İNŞAAT şirketi sahiplerinin diğer şirketi olan 20.000 TL sermayeli 2N İNŞAAT şirketindeki tüm hisselerini aynı gün yapılan sözleşmeden sadece 1(bir) gün öncesinde İLK İNŞAAT muhasebecisi ve iş geliştirme uzmanına devir edip, şirket devir işleminden 1(bir) gün sonra ana yüklenici TSGİ ile 54 milyon dolarlık sözleşme yapmış mıdır? Star rafinerisinde İLK İNŞAAT ve 2 N İNŞAAT şirketlerinin arasındaki bağlantı nedir?

Soru 12- Ana yüklenici TSGİ kalite standartları gereği sadece ön yeterliliğin dahi birçok prosesden oluştuğu bu işlerde tüm yüklenicilerin her türlü bilgileri elinde olduğu halde hangi yeterlilik, yetkinlik ve hangi ilişkiler çerçevesinde bu ve bunun gibi birçok şirketle sözleşme yapılmasına nasıl onay vermiştir?

Soru 13- Bu şirketler gibi başka şirketler de Star rafineri sahasında TSGİ-Ana Yükleniciden aynı gün yada yakın zamanda kurulup iş almışlar mıdır?

Soru 14- Ana yüklenici TSGİ'nin Türkiye masasında görevli kişilerin aile ilişkisini kullanarak TSGİ ile sözleşme imzalamadan hemen önce şirket kuruluşu yapıp iş bitirmesiz, yetkinliği olmayan, kalite standartları gereği yetersiz olan şirketlere şantiye sahasında iş verilmiş midir?

Soru 15- Star Rafineri sahasında Ana Yüklenici TSGİ'nin SGK açılış yazısı onayı ile sicil numaralan açılan şirketler adına, farklı zamanlarda farklı sicil numaraları yine aynı sahada yeni sicil numarası açılışları yapılmış mıdır? Yapılmış ise bu konuda soruşturma açılmış mıdır? Cezai yaptırım uygulanmış mıdır

Soru 16- Alt yüklenicilere yapılan haksız fesih işlemleri hakkında bakanlık ve yabancı konsorsiyum şirketleri için ülkelerinin bağlı olduğu konsolosluktan denetimler yapılmakta mıdır? Yapılmış ise sonuçları nelerdir?

Soru 17- İLK İNŞAAT ve 2N İNŞAAT şirketlerinin tüm sözleşmeler, hak edişler, ana yüklenici TSGİ onaylı İSG raporları, sözleşme, sözleşme yazışmaları, ana yüklenici TSGİ tarafından yapılan yazılı bildirimler, mahkeme kayıtları, ana yüklenici TSGİ SGK açılış yazıları eşliğinde birçok çalışanın ortak işlemleri yapıp, bu ortak işçiler için gününde iki

ayrı şirketten görevlendirme yazıları, yetkileri, vekaletnameleri ve SGK bildirimleri ve açılışları var mıdır?

Soru 18- İLK İNŞAAT ve 2 N İNŞAAT şirketlerinin ana yüklenici ve alt yükleniciler ile yaptığı sözleşmeler, hak edişler, fatura ödemeleri, SGK indirimleri ve altyükleniciler-ana yüklenici taraflarına faturalara yansıtılmaları, SGK ödeme ve ödeme dekontları, sözleşmesel olarak tl-döviz artışındaki farktan kaynaklanan, ticari defterleri incelendiğinde devlet kurumları zarara uğratılmış mıdır?

Soru 19- İLK İNŞAAT ve 2N İNŞAAT şirketleri 11-14-17.sorular eşliğinde SGK ve VERGİ anlamında devleti zarara uğratmış mıdır? Konu ile ilgili Bakanlık, SGK ve Vergi Dairesi tarafından inceleme, araştırma, soruşturma var mıdır?

Soru 20- Basiretli bir tacir gibi üzerine aldıkları işi yapamayan bu şirketlerin elinden alınan işleri yapması için TEKFEN ve Havatek'e verirlerken oluşan ekstra maliyetler kimin kasasından çıkmıştır? Bu şirketlerin sözleşmeleri, işi yapamamalarına rağmen fesih edilmemiş ise, iş çıkaramadan oluşturulan haksız kalem kazançları adam saatleri üzerinden midir?

Soru 21- Tüm bu usulsüzlükler ile ilgili fason firmalar, aynı gün kurulan yada devir alınan firmalar, ana yüklenici TSGİ üzerinden defalarca SGK açılışları yapılan aynı şirketler soruşturma geçirmiş midir? Bundan sonraki süreçte bakanlık, ülkelerin kendi konsoloslukları tarafından tüm hak edişleri, adam saatleri, ödemeleri, faturaları, organik bağları v.s. incelenecek midir?

Soru 22- Çok uluslu şirketlerin kurduğu konsorsiyum ve yüklenicilerinin, şantiye sahasından sözleşmeleri haksız fesih sonucu çıkarılan alt yüklenicilerin haksız fesih sonrasında ana yüklenici ve yükleniciler tarafından üstün güçlerinin kötüye kullanılması yoluyla el konulması nedeniyle şantiye sahasından alamadıkları makine parkı ve her türlü malzemelerinin akıbeti hakkında soruşturma ve iç denetim yapılmış mıdır? Bu malzemeler kimin uhdesinde kalmıştır? Alt yüklenicilerin bu konuda her türlü zararları giderilmiş midir? Bu konuda görev ve sorumluluk kime aittir?

Soru 23- Sözleşmesi haksız fesih edilen işçi, tedarikçi ve alt yüklenicilerin bundan doğan maddi ve manevi her türlü zararlarına ilişkin haklarını aramalarına bizzat ana yüklenici ve yükleniciler tarafından tehdit, baskı ve zorlama yoluyla engel olunduğu şikayetlerine karşı soruşturma yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?

Soru 24- Sözleşmeleri haksız feshedilen işçi, tedarikçi ve alt yüklenicilerin; ana yüklenici ve yüklenicilere karşı açtıkları her türlü davalarda yargı sürecini kasıtlı olarak uzatma, yargı kararlarını etkilemeye çalışma, yerel mahkemede çıkan aleyhe kararları üst mahkemelerde bozma gibi yargıya müdahale niteliğindeki vekilleri aracılığıyla yapılan girişimlere karşı soruşturma ve kovuşturma açılmış mıdır? Açılmışsa sonuçları nelerdir?

Soru 25- Ana yüklenici TSGİ'nin yüklenicilerinden İLK İNŞAAT'ın şantiye sahasındaki iş ve işlemlerde kaynaklanan davaların üst mahkeme aşamalarında bir önceki dönem AKP milletvekili olan Av. Mürteza ZENGİN eliyle yargıya müdahale niteliğinde girişimleri olmuş mudur? Bu konuda şikayetler var mıdır, soruşturma açılmış mıdır? Açılmışsa sonuçları nelerdir?

Soru 26- Yüklenici tarafından sözleşmeleri haksız feshedilen işçi, tedarikçi ve alt yüklenicilerin hak edişlerinin, (zamanında etkin denetim görevinin gereği olarak) sözleşmelerinin feshedilmesi anında ödenmemesi nedeniyle Ana Yüklenici TSgi şirketince, her türlü teminatı da yüklenicilerden aldığı gerçeği göz önüne alındığında, yüklenicilere idari ve mali herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Yüklenicilerin yaptığı hak gasplarının önüne geçmek için ana yüklenici TSgi hangi denetleyici uygulamaları yapmıştır? Yapılmış ise bunların sonuçları nelerdir?

CEVAPLAR:

Cevap- 20/10/2018 tarihli ve 30571 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19/10/2018 tarihli ve 190 sayılı Cumhurbaşkanrı Kararı ile İzmir ili Aliağa ilçesinde yer alan yaklaşık 1.453 hektarlık alan, SOCAR Turkey Enerji Anonim şirketi zel Endüstri Bölgesi olarak ilan edilmiştir.

İlan edilen alanla ilgili olarak Bakanlığımız sadece SOCAR Turkey Enerji Anonim şirketi tarafından hazırlattırılan altyapı ve üstyapı projeleri ve bunlarla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının onayı ve denetimini yapmaktadır. Bunun dışındaki tüm iş ve işlemlerden; 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununun 4/ maddesi ve 06/08/2019 tarihli ve 30854 sayılı Endüstri Bölgeleri Yönetmeliğinin Dördüncü Bölümü kapsamında söz konusu alanın yönetimi ve işletilmesinden, SOCAR Turkey Enerji Anonim şirketi sorumludur.